

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1643

av **Kerstin Nilsson och Ann-Christin Ahlberg (båda S)**

Gode män och överförmyndarnas kontroll

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överförmyndarnas egna möjligheter till kontroll och lämplighetsgranskning av gode män och förvaltare bör genomgå en översyn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en bättre samordning och kontroll mellan kommunerna samt ett centralt register där kommunerna kan hämta information och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En viktig del i vårt samhälle är att se till att de personer som av olika anledningar inte fullt ut kan sörja för sig själva och förvaltning av sin egendom och ekonomi får den hjälp de behöver för att deras rättigheter ska kunna tas till vara och det de äger hanteras på ett fullgott sätt.

En god man som tar på sig ett sådant uppdrag, måste vara rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig samt ha de kunskaper som krävs för att agera och bevaka den enskildes intresse. Det är glädjande att det idag finns utbildningsinsatser för gode män.

För drygt ett år sedan trädde en ny lagstiftning i kraft som skärper den kontroll som skall göras av gode män och förvaltares förmåga och lämplighet. Kommunerna som har uppdraget som överförmyndare gör en lämplighetsprövning av den som vill bli god man eller förvaltare. I denna prövning kontrolleras bland annat betalningsanmärkningar och kontroll med polisens belastningsregister.

Trots detta vittnar många överförmyndare ute i kommunerna om att de inte kan kontrollera gode mäns lämplighet på det sätt som skulle behövas. En svårighet som påtalas i stor utsträckning är att kommunerna inte får kontrollera hos varandra eller via ett gemensamt register.

Det får till följd att en olämplig god man kan, efter avslutat uppdrag i en kommun kan ta på sig uppdrag i annan kommun, utan att olämpligheten uppdragas. Olämpligheten i sig kan bestå i att den gode mannen inte besitter tillräckliga kunskaper och därmed inte klarar av att bevaka den enskildes intresse. Det kan vara olämpligheter

som går till åtal, men som dock inte hunnit dit i processhandläggningen. Det kan också vara rent moraliska/etiska olämpligheter.

Regeringen har i juni 2016 uppdragit åt länsstyrelserna att förbättra tillsynen och stödet till överförmyndarna. Detta är bra och behövligt. I uppdraget framgår dock inte klart att överförmyndarna själva inte har möjlighet att själv göra nödvändiga kontroller.

Överförmyndarnas egna möjligheter till kontroll och lämplighetsgranskning av gode män och förvaltare bör genomgå en översyn. Det behövs en bättre samordning och kontroll mellan kommunerna men också ett centralt register där kommunerna kan hämta information.

Kerstin Nilsson (S)

Ann-Christin Ahlberg (S)